

Pristagarna på podiet. Från vänster hrr Martin de Gard, Szent-Györgyi, Karrer, Haworth och Davisson. Bakom pristagarna ledamöter av de utdelande institutionerna.

till uppfattningen av det hela. De utgöra nödvändiga byggnadsdelar, men de få icke betraktas såsom fristående, såsom färdiga tempel eller pagoder.

Medvetet eller omedvetet längtar helt säkert mången efter en genial sammanfattning av allt det sanna och sköna, som på hans tid redan skapats eller bragts i dagen av skarpsinne, nitälskan och ansvarskänsla, en sammanfattning, som kunde åtminstone låta skönja resningen av det vetenskapens och vitterhetens jättebygge, varpå seklerna arbeta.

Men även om det slutliga målet allttjämt måste skymmas av kvardröjande slöjor, även om den ena framträdande hägringen endast skulle avlösas av den andra, knappast mindre förgängliga, förbliver det dock stort att känna sig skrida — eller ila — framåt med allt fastare steg och på allt säkrare grund. Åra och tacksamhet förtjäna de, som därvid gå i spetsen, som bryta stig och rödja väg genom marker, som syntas oframkomliga. Glädjas — vore det också under bistra och hotfulla tidsomständigheter — glädjas må vi alla, då forskarens ansträngningar krönas med lysande framgång.

Nobelakademierna ha föredömliga talare

Korta och klara presentationer av pristagarnas bedrifter

STOCKHOLM 10 dec. (Från H. T:s Stockholmsredaktion.)

Nobelprisutdelningen i kväll på Konserthuset var ingen tråkig tillställning. Tänk bara att höra svenska högtidstalare, som därtill äro professorer, klara av vad de ha att säga om sex nobelpristagare och deras verk på 72 minuter. Det blir 12 minuter per pristagare. Med musik, hälsningstal och kunglig diplomutdelning däremellan tog det hela två timmar. Det är visserligen längre än en fotbollsmatch, men det kan knappast sägas vara för mycket när det gäller att hylla så fina karlar och låta nära en miljon kronor byta ägare.

Den skickligaste, när det gällde att berätta vad pristagarna uträttat, var onekligen professor Palmaer, som talade om engelsmannen Haworths och schweizaren Karrers kemiprestationer. Han började med att omtala, att hydrat är en beteckning på kemiska föreningar i vilka vatten ingår. Det var elementärt så det förslog, och ändå hann professorn ända fram till vitaminer, värdet av skalet på risgrynet och färgen i moroten. Allt på 19 minuter.

Den ende som vågade göra en utflykt från manuskriptet var professor Einar Hammarsten, som demonstrerade en påtaglig läggning åt det dramatiska, då han motiverade medicinpriset åt ungraren Szent-Györgyi och slutade med att tala — inte ungerska — men engelska så bra, att han måste suga på varje ord som på en slickepinne.

Trots naturvetenskaparnas förmåga att göra det krångliga smältbart för de amatörmagar som ta emot kosten, så var förstas Per Hallströms 17 min. om Roger Martin du Gard det som de flesta begrep mest av. Han refererade helt enkelt Thibault-romanen och strödde i referatet in försiktiga men bestämda omdömen, som helt och hållet saknade karaktären av smicker och här och där buro en tagg bland blomstren.

Ovanstående allt berättat för att det skall stå klart att vi följde med efter bästa förmåga. Annars var man ju mest kommen dit för att se och för att ses. Arrangörerna ha ju den hänsynen mot publiken att de placera huvudfigurerna på podiet i var sin karmstol, så att man inte behöver ta ögonen ifrån dem ett ögonblick under de två timmarna. Där få de sitta och lyssna till de svenska utläggningarna, i vilka de då och då höra sina namn nämnas. Och så kommer till sist uppmaningen på ett begripligt tungomål att ur kungens hand hämta priset, d. v. s. diplommet och checken.

med samma stadiga, lugna steg, som fört dem till majestätet.

Davisson, som påminner om Zäta Höglund, är så tunn och lätt att man trodde han skulle lyfta från marken, så kraftigt som konungen skakade hand med honom. Den ende av de fem som hade någon prydnad på fracken var den evigt leende "paprika-professorn" från Ungern, och han nöjde sig med en enda dekoration.

Desto mera av den varan fanns det nedanför podiet, där Martin du Gard visuella fantasi bör ha haft en riktig brunn att ösa färger ur till den yttre utrustning av högborgerlig, högsvensk högtidsmiljö. Han bör visserligen också ha kunnat skönja åtskilliga rena frackslag, allt från statsministern och flera av hans kolleger i regeringen. Men grannlåten dominerade. Och ändå överträffades den av damernas utstyrsel, som förvisso var i överkanten av vad folkhemmets bäst ställa kunna kosta på sig. I silvervit flänning med ilsket grön cape tronade prinsessan Sibylla vid kung Gustafs sida, en färgkläck som passade gott bland de myckna blommorna vid estraden, där vår hortikulturella rådgivare upptäckte ett par praktfulla grupper vita julstjärnor.

Det gav en liten erinran om att utanför svepte snövädret allt och alla i ett underbart flor. Det flammade stora bloss utanför på Hötorget, men det behövdes duktiga pälsar att värma alla bara ryggar och stela skjortbröst. Professor Schück stoppade nävarna ned i sina stora tumvantar och kröp ned i pälskragen. Resten hämtades i bilar, hem eller till Stadshusets Gyllene sal, där maten väntade bankettens gäster.

När man slagit sig igenom snövädret och vågade sig in i Gyllene salen, talade f. d. göteborgsprofessorn Axel Lindh för pristagarna och slutade med en förhoppning att vi trots mörkret i världen skulle gå en ljusare framtid till mötes, då endräkt och fredligt samarbete skulle råda, ett samarbete för vilket den fria forskningens män

Just diplomhämtningen är naturligtvis det viktigaste på hela kvällen ur åskådarsynpunkt. Ty det är enda gången herrarna i fråga få röra på sig och visa något av sig själva. I fråga om ceremoniell träning kunna de delas i två grupper: grupp I, bestående av Davisson, Karrer och Szent-Györgyi, som kommo ihåg att man inte vänder ryggen till när man går från kungen utan ryggar några meter innan man svänger på klacken, samt grupp II, Haworth och Martin du Gard, som utan åthävor gjorde helt om och tågade tillbaka till sina stolar